

7. ULUSLARARASI ASYA FELSEFE DERNEĞİ KONGRESİ HAKKINDA DEĞERLENDİRME

İbrahim MAZMAN*

Bu yıl 14-16 Ocak tarihlerinde Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de Asya Felsefe Derneği tarafından düzenlenen Felsefe Konferansı, özellikle Asya ülkelerinden gelen akademisyenleri bir araya getirme imkânı sundu. Birincisi Türkiye'de ve daha sonra Güney Kore, Endonezya, Japonya, Moğolistan'da düzenlenen konferansın yedincisi bu yıl Hindistan'ın yeni Delhi şehrinde bulunan Jamia Millia İslamia Üniversitesi ve Jawaharlal Nehru Üniversiteleri tarafından ortaklaşa olarak düzenlendi. Konferans uluslararası nitelik taşıdığından uluslararası bir düzenleme komitesi tarafından düzenlenmektedir. Bu yıl düzenlenen konferansın Hindistan'da bulunan yerel (local) düzenleyicileri Jamia Millia Üniversitesi'nden Prof. Shahid Ahmed ve Jawaharlal Nehru Üniversitesi'nden Prof. Girijesh Pant'tı. Prof. Ahmed aynı zamanda bu yıl ki konferans başkanlığını yürütüyordu. Uluslararası düzenleyicilerin arasında Türkiye'den Prof. Alparслан Açıkgenç, Güney Kore'den Prof. Woo-Won Choi, Japonya'dan Prof. Yasuhito Ishii, Moğolistan'dan Prof. Orolma Munkbat gibi isimler bulunuyordu.

Konferansın bu yılki teması olarak “Knowledge Based Sustainable Development” (Bilgiye Dayanan Sürdürülebilir Gelişme) olarak belirlenmişti. Başlıktan da anlaşılacağı gibi her ne kadar Asya Felsefe Derneği tarafından düzenlenmekte olsa da aslında açılış konuşmasında Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof. Alparслан Açıkgenç'in de belirttiği gibi konferans “Asya Çalışmaları”na (Asian Studies) yönelik olarak düzenleniyor. Bu yüzden konferansta sunulan tebliğler felsefi konuları olduğu gibi Asya toplumlarını ilgilendiren ilahiyat, ekonomi, siyaset, tarih hatta güzel sanatlarla ilgili konuları da kapsıyor. Konferansın kapsama alanının Asya ülkelerinin sınırlarını aşmasından dolayı Prof. Açıkgenç konferans sırasında yaptığı konuşmalarından birinde bundan sonraki yıllarda konferansı Afrika ve Avrupa ülkelerinde düzenlemeyi planladıklarını belirtti.

Türkiye'den konferansa katılım 25-30 kişilik bir akademisyen grubu halinde yapıldı. Grup içerisinde felsefe, tarih, sosyoloji gibi sosyal bilimlerden birçok akademisyen vardı ve gezi süresince grup içerisinde birçok kimse ile tanışma fırsatımız oldu. Ayrıca Hindistan Yeni Delhi'ye yapılan yolculuğumuz konferans mekânları dışında önemli merkezlere yapılan turları da kapsıyordu. Özellikle Golden Triangle (Altın

* Yrd. Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, e-mail: ibrahimmazman5@yahoo.com

Üçgen) olarak bilinen Yeni Delhi, Tac Mahal'in bulunduğu Agra kenti ve Hindular için önemli bir yerleşim alanı olan Jaipur hakikaten medeniyet tarihi ve İslam tarihi açısından görülmesi gereken mekânlar. Yeni Delhi'den trenle ulaşım mümkün olmasına rağmen bu şehirlere otobüsle gidildi.

Konferansın birinci günü, açılış ve ilk günün konuşmaları Jamia Millia Islamia üniversitesinde yapıldı. Bu üniversite Hindistan'da bulunan Müslümanlara yönelik kurulmuş bir azınlık üniversitesi. Kuruluşu 1920 yılında Mahatma Gandhi'nin devlet destekli kurumları boykot çağrısı zamanına yani İngiliz kolonyal dönemine kadar uzanıyor. Bu yüzden tarihi açıdan Hindistan'ın önemli üniversitelerinden birisi. Konferans, Üniversite'de bulunan Jawaharlal Nehru Çalışmaları Merkezi Direktörü Prof. Shahid Ahmed'in açış konuşmasıyla başladı. Açılış bölümünde konferans organizasyonu adına Türkiye'den katılan Prof. Alparslan Açıkgeç ve G. Kore'den Prof. Choi Woo-Won konferans hakkında birer konuşma yaptılar.

Konferansın ilk günü Jamia Millia İslamia Üniversitesi'nde yapılan konuşmalar genel olarak felsefi ve kültürel perspektifler üzerine oldu. Örneğin Türkiye'den konferansa katılan Prof. Murat Karagöz "Asya Üretim Tarzı" üzerine, Kazakistan'dan katılan Prof. Alima Yeleukulova "Beşeri Bilimler'in Krizi ve Kazakistan'daki durum" üzerine ve G. Kore'den katılan Prof. Gil-Won Lee ve Prof. Jin-Woo Lee ise "Koreli Girişimcilerin Hindistan'daki gelişim stratejileri" üzerine konuştular. Benim konuşmam ise Kuzey Afrikalı Müslüman düşünür "İbn Haldun'da Kanun Kavramı" üzerineydi. Türkiye Artuklu Üniversitesi'nden Dr. Ömer Bozkurt'un "İbn Sab'in'in Düşüncesinde Hint ve Pers Etkileri," Turgut Özal Üniversitesi'nden Prof. Kayhan Mutlu'nun "Namaz ile Ölçüldüğünde Kendini Kontrol ve Dindarlık," Moğolistan Milli Üniversitesi'nden B. Urango'nun "Kalıcı Gelişme ve Kalıcı Gelişmede Hukuki Eğitim," İstanbul Üniversitesi'nden Mehmet Mahfuz Söylemez'in "Tarihi İslam Kütüphanesi Üzerine Notlar:" Marw Kütüphanesi özelinde," Japonya Saga Üniversitesi'nden Myoung Mi Park'ın "Kara, Tamil ve Japon Dillerini Birbirine Bağlar" konuşmaları sempozyumun birinci günündeki sunumlardan bazılarıydı.

Konferansın ikinci günü, tebliğler New Delhi'deki daha büyük bir üniversite olan Jawaharlal Nehru Üniversitesi'nde sunuldu. Kunzru Konferans Salonunda başlayan programın açılış konferansında Üniversite'nin Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Girijesh Pant Hindistan'daki üniversite eğitimi ve ekonomik gelişme hakkında bilgi verdi. J. Nehru üniversitesi Prof. Pant'ın belirttiği gibi Hindistan'ın en büyük üniversitelerinden birisi ve eğitim düzeyi olarak en iyilerinden olan bir devlet üniversitesi.

J. Nehru Üniversitesi'nde sunulan tebliğler daha çok Asya ülkelerine yönelik olarak hazırlanmıştı. Örneğin ilk oturumun konusu "Gelişim hakkındaki Asya Değerlerine Yaklaşımlar," bir diğer oturumun konusu "Asyalı Toplulukların Antropolojisi" hakkındaydı. Çorum Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesin'den Dr. Aygun Akyol'un

“Uzlaşma Kültürünün Felsefi Temelleri”, Kazakistan Nazarbayev Üniversitesi’nden Dr. Meiramgul Kussainova’nın “Halkların Tarihi Hafızasının Korunmasında Sözlü Tarihin Rolü,” Yıldız Teknik Üniversitesi’nden Dr. Şengül Çelik’in “Şüphcilik: Sürdürülebilirlik için bir Gereksinim” başlıklarında yaptıkları tebliğler sempozyumun ikinci gününde yapılan konuşmaların bazılarıydı.

Asya Felsefe Derneği tarafından bu yıl Yeni Delhi’de yedincisi düzenlenen “Bilgiye Dayanan Sürdürülebilir Gelişme” temalı konferansın yalnızca felsefi konulara değil, daha geniş eksenli olarak Asya Çalışmalarına yönelik olması bu konferans serisini zengin içerikli bir hale getiriyor. Bu türden konferanslar vurgulanan teması açısından katılımcı akademisyenler için ufuk açıcı bir özellik taşımaktadır. Gelecek yıl Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi’nde sekizinci toplantısı düzenlenecek olan Asya Felsefe Derneği’ne çalışmalarında başarı ve süreklilik dileriz.